

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Caput I. De Festo in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

LIBER QVARTVS.

DE SECUNDO DECALOGI PRÆCEPTO.

Sabbata Sanctifices.

ER Sandificationem, seu observationem Sabbati præcipitur observatio Festorum, quæ nunc propria sunt populi Christiani. Ejusmodi autem observatio consistit ex Cajetano in *summa*, v. *Festorum violatio*, in tribus, in missæ auditione In abstinentia ab operibus servilibus: In abstinentia quorundam operum forensium. Addo, & quartum, In observatione jejuniorum, quæ instituta sunt certo diebus in honorem Christi, & Sanctorum.

Primum ex his est Præceptum positivum: Secundum, & Tertium negativum; Quartum, alijs positivum, ut Bonac. *tom. 2. vlt. de præ. Eccl. q. 2. p. 3. 7. alij* probabilius negativum esse contendunt, ut Sylvester v. *Jejunium*, n. 22. Ioan. Sanch. in *fel. disp. 5. 4. n. 42.* Præmitram aliquid de festo in universum: tum de his quatuor correspondentia capita digeram, favente Deo.

CAPUT PRIMUM.

De Festo in genere.

§. I. Quis instituere dies festivos possit.

1. **P**res indigere festivos pro universa Ecclesia in honorem Domini, & Sanctorum, cap. *conquestus*, de *fer. c. 1. de consecr. dist. 3.* (utique Canonizatorum domtaxat, ex Sylv. *max. cit.* vel certe etiam Beatificationum, sic Suarez *tom. 2. de Rel. lib. 2. cap. 11. num. 4. & 5.* esto oppositum doceat Diana *p. 3. tract. 5. res. 9.*) pertinet ad Pontificem Summum: Pro Diocesi, vel oppido ad Episcopum modo *max.* explicando. Eandem vim habet legitima consuetudo, siue universalis pro tota Ecclesia, siue peculiaris pro Diocesi, vel oppido. Legitima; inquam, quia ex se consuetudo sola, orta dumtaxat ex populi observatione, ejusmodi vim non habet, nisi quando saltem tacite prælati consensum includeret. Ratio est, quia id pertinet ad jurisdictionem spirituales, quam nullam habet populus, sed solum Prælati, quibus eam Christus Dominus communicavit. Quod non ita se habet in jurisdictione temporalis; hanc enim primitus residere in populo ab ipso tamen Principibus sæcularibus ad meliorem suæ gubernationem communicatam esse, docent communiter Authores &c.

2. Si quando autem Princeps mandet observari aliqua festa, ut ob insignem victoriam, coronationem Regis, imò etiam ob reverentiam alicujus Sancti de Rep. benemeriti, (quæ non accedente Prælati jussione, festa sæcularia, non verò Sacra appellari rectè possunt) non erit obligatio in conscientia ex virtute Religionis audiendi Missam, abstinendi à servilis: lege Abbatis cap. *quantum*, de *Feris*, Sylv. v. *Domin. q. circa initium*, S. Ant. 2. *p. rit. 9. cap. 7. §. 1.* solum enim tunc externa festivitas, & abstinentia à negotiis prohibetur. Interim tamen non nego contra legem peccari posse, & contra Principis obedientiam; sed hoc ad mortale, vix, aut ne vix quidem de facto pertingere, alibi à nobis est disputatum.

3. Episcopus verò Episcopalemque jurisdictionem habens indicare potest dies festos, quos voluerit. Ita Suarez *1. 2. de Rel. tr. 2. lib. 2. cap. 12.* Castro Pal. *1. 3. d. 2. p. 1. num. 5.* alique, ab omnibus etiam Regularibus observandos, ex Pell. *tract. 5. c. 4. n. 9.* notante *num. 14.* Regul. non

obligari ad festa sola consuetudine introducta, sed accedente consensu Cleri, hoc est, majoris partis Capituli, & consensu Populi: ex cap. *cum Clericis*, de *verb. signif.*, & *conquestus*, de *Feris*: vide Dianam *p. 4. tr. 4. res. 178.* sic etiam intelligit Castro, Pal. *tom. 2. ubi de Gabellis*, quoad Ecclesiasticos; & de Lugo *tom. 2. de Inst.* ubi de iisdem gabellis.

Monet Tamen Vb. VII. in Bulla edita anno 1642. (sed non jubet, nec potestatem tollit ut parce, ne fideles aggraventur, hanc potestatem Episcopi exerceant: puto insuper in rigore Episcopum siue positivo consensu populi, quem satis est non contradicere, id etiam licet (cum consensu tamen dicti Cleri) posse consuetudinem nimirum sic legitime introducta.

§. II. Quid sint dies festi, & à qua hora incipiant.

1. **P**ræter omnes dies Dominicos, festosque dies quoddam Sanctissimæ Deiparæ, ac Sanctis dedicatos, omnes satis cognitos, illi ex universalis regula inter dies festivos sunt connumerandi, quos constitutio Synodalis præcepit, & non abrogavit consuetudo, quolique easdem consuetudines legitime introduxit: Ita Cajet. in *signific. v. Festorum violatio*, q. 2. Navar. *cap. 12. num. 5.* pro quibusdam festis dubiis Regula hæc esto: Esse observandos eos; quo magna pars populi observat. Si multi festum non violant, violant multi, verum Prælati silent habendum est eos festos esse ex libera populi pietate, atque adeo non obligare.

2. Quoad inceptionis horam, licet olim ea fuerit à Vesperis ad Vesperas, cap. 1. de *Feris*, Navar. l. c. jam nunc (nisi alicubi legitima sit diversa consuetudo) à media nocte ad median noctem dies festus incipit, & absolvetur, Ita Abbe. 2. de *Feris*, n. 2. Sylv. v. *Dominico*, n. 4.

CAPUT II.

§. I. De obligatione Sacrum audiendi.

1. **T**ene omnes baptizatos adultos ad missam (& quidem unam etiam in natali Domini) die festivo audiendam, idque sub mortali, (quia res est gravis etiam semel omittere, ex Suarez *tom. 3. in 3. part. d. 88. sect. 2.*) jam omnium fidelium sensus edocuit: Non autem tenentur non baptizati, quamvis cathæcumeni sunt, nec usum rationis non habentes, quales sunt parvuli &